

Johtamisopintojen merkitys erikoislääkäriksi kasvamisessa ja opintojen toteutus Turun yliopistossa

Kankaanranta M, Korpimäki L, Karjalainen K, Halava H.
Turun yliopisto, Lääketieteellinen tiedekunta

Taustaa

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutus on ammatillista jatkokoulutusta, johon voi hakea LL- tai HLL- tutkinnon suoritettuaan. Suomessa valmistuu vuosittain noin 700 erikoislääkäriä ja 30 erikoishammaslääkäriä. Koulutusta toteutetaan kaikissa viidessä lääkäreitä kouluttavassa yliopistossa: Helsinki, Itä-Suomi, Oulu, Tampere ja Turku. Erikoistumiskoulutukseen on 1.8.2009 jälkeen kuulunut 10 opintopisteen laajuiset johtamisopinnot, joiden valtakunnallisesti sovittuina tavoitteina ovat hyvät vuorovaikutustaidot, oman työn hallinnan taidot sekä perusvalmiudet itsensä ja moniammatillisen tiimin johtamiseen. Kukin yliopisto suunnittelee autonomisesti tarkemman sisällön. Turun yliopistossa johtamisopintoihin sisältyy HOPS, 8 op teoriakursseja, projektityö ja oppimisreflektio.

Erikoistuvien suorittamien johtamisopintojen määrä Turun yliopistossa kasvoi vuodesta 2010 vuoteen 2018 (kuva 1). Ilmoittautumismenettelyn päättymisen vuonna 2018 lisäsi määrää merkittävästi. Vuoden 2019 alusta koulutukseen on haettu valintamenettelyn kautta, mikä vähensi määrää vuosina 2019–2021. Muuten suoritettujen opintopisteet ovat olleet tasaisesti nousussa.

Lähteet: Karjalainen, K. ja Halava, H. 2024. Johtamisopintojen merkitys yleislääkäriksi kasvamisessa ja opintojen toteutus Turun yliopistossa. Yleislääkäri-lehti

Aineisto

Keräämme Turun yliopistossa palautetta sekä teoriakurssien että suoritettujen 10 opintopisteen kokonaisuuden jälkeen.

Palautekyselyyn vastaaminen on ollut pakollinen osa johtamisopintojen suorittamista 1.8.2023 alkaen ja kurssipalauteeseen vastaaminen pakollinen osa teoriakurssin suoritusta vuodesta 2022. Tavoitteenamme on palautteen avulla kehittää opintoja vastaamaan yhä paremmin ammattilaisten ja työelämän tarpeita.

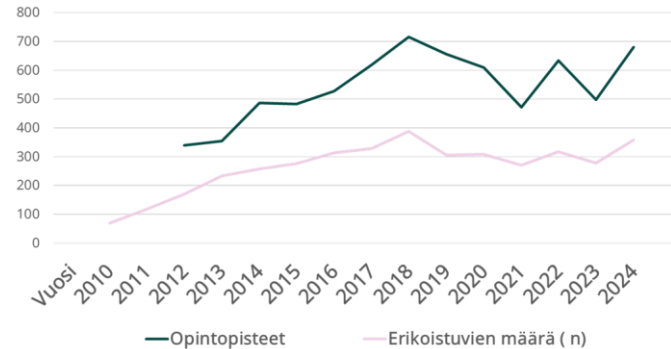
Tutkimus pohjautuu ajalla 1.6.2023–25.2.2024 johtamisopintokokonaisuuden palautekyselyyn Turun yliopistossa vastanneiden ja luvan antaneiden erikoistuvien (n = 74) vastauksiin. Lisäksi tutkimuksen aineistona on käytetty teoriakursseilta kerättyä palautetta. Vuonna 2023 saimme johtamisopintojen teoriakurssien palautekyselyihin yhteensä 317 vastausta 214 yksittäiseltä vastaajalta.

Tulokset

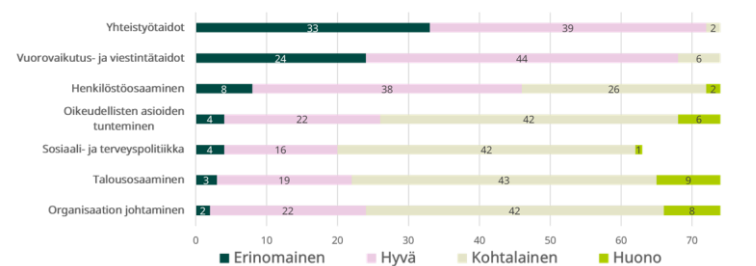
Vastaajia pyydettiin neliportaisella asteikolla arvioimaan seitsemää johtamiseen liittyvää taitoa (kuva 2). Yksikään vastanneista ei arvioinut yhtään taitoa *ei lainkaan tärkeäksi*. Parhaiksi arvioitiin omat yhteistyö-, vuorovaikutus- ja viestintätaidot. Kaikki vastaajat arvioivat ne myös *tärkeiksi* tai *erittäin tärkeiksi*. Vähiten tärkeiksi arvioitiin talousosaaminen ja sosiaali- ja terveystieteiden osaaminen. Suurin osa vastanneista arvioi nämäkin taidot tärkeiksi tai erittäin tärkeiksi. Näissä teemoissa suurin osa arvioi osaamisensa korkeintaan *kohtalaiseksi* ja teemoissa oli eniten osaamisensa *huonoksi* arvioineita vastaajia (kuva 2). Suuri osa arvioi taitonsa korkeintaan kohtalaiseksi myös oikeudellisten asioiden tuntemisessa ja organisaation johtamisessa. Johtamisopintoihin ei tulosten perusteella koettu kuuluvan turhia sisältöjä.

Yksittäisten kurssien palautteissa toistui erikoistuvien toive käytännönläheisistä ja konkreettisista kursseista, joilla olisi selvä yhteys omaan työhön. Kiitävää palautetta annettiin innostavista ja asiantuntevista kouluttajista sekä ajankohtaisesta, selkeästä ja asianmukaisesta sisällöstä. Myös ryhmätyöskentelyjä ja kurssien mahdollistamia keskusteluja toisten erikoistuvien kanssa kiiteltiin. Mikäli näitä tärkeitä pidettyjä elementtejä koettiin joltain kurssilta puuttuvan, sitä kritisoitiin.

Kuva 1. Johtamisopintojen teoriakursseilla suoritettujen opintopisteiden ja erikoistuvien lukumäärä teoriakursseilla vuosina 2010–2024.



Kuva 2. Johtamiseen liittyvän taidon koettu osaaminen.



Johtopäätökset

Johtamisopinnoilla on tärkeä merkitys erikoislääkäriksi kasvamisessa. Ne tarjoavat valmiuksia, joita tarvitaan paitsi kliinisessä työssä myös moniammatillisessa yhteistyössä, hallinnollisissa tehtävissä ja terveydenhuollon kehittämisessä. Turun yliopiston johtamisopintokokonaisuus vastaa hyvin näihin tarpeisiin. Kyselytulosten perusteella talousosaamiseen, organisaation johtamiseen sekä sosiaali- ja terveystieteiden tuntemiseen ja oikeudellisiin kysymyksiin kaivataan vielä lisää koulutusta.

Johtamisopinnot mahdollistavat myös kollegiaalisen verkostoitumisen yli erikoisalojen ja tarjoavat laaja-alaista ymmärrystä terveydenhuollon kokonaisuudesta. Johtamisosaaminen ei ole vain tulevien johtajien taito – se on olennainen osa jokaisen lääkärin ammattitaitoa.



Lue lisää
erikoistuvien
johtamisopinnoista
Medimercin [www-sivuilta](http://www.sivuilta)